

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De S. Pavlo. Imitatores mei estote, sicut & ego Christi. Licet Pauli
magnitudo vix sit imitabilis: vix tamen alius est magis imitabilis, quàm
magnus Paulus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

Serm. 38.

O te ter miserum & infelicem, qui cum pos-
ses esse felix alieno damno, mavis esse miser tuo
& tantò majori tuo damno, quantò major est
tua culpa quæ sic petram vitæ convertit in pe-
tram mortis & scandali. Exardefce ad hæc in te-
ipsum, & audi sanctum Ambrosium: Si Petrus
petra est super quam aedificatur Ecclesia, recte pri-
mum signum mirabilem suorum Petrus fecit con-

solidando plantas hominũ claudĩ: ut sicut in Ec-
clesia, fidei fundamenta continet, ita in homine,
membroꝝ fundamenta confirmet. Recte in-
quam primum in Christiano pedes curat, ut jam
non intrepidus nec imbecillus possit super Petram
Ecclesia sed robustus & fortis incidere. Sic con-
fortare, & cito robustus.

DE SANCTO PAVLO.

Imitatores mei estote, sicut & ego Christi. I. Cor. II.

VERITAS PRACTICA.

Licet Pauli magnitudo vix sit imitabilis? vix ta-
men alius est magis imitabilis quam magnus
Paulus.

RATIO HÆC EST INTER ALIAS, Quod
vix est alius magis imitabilis quam qui exem-
plo suo majorem spem facit proposita imitationis
assequenda.

Sed vix ullus est alius qui exemplo suo majorem
spem faciat proposita imitationis assequenda,
quam magnus Paulus.

Ergo vix alius est magis imitabilis: ac proinde au-
diendum, dum ad imitationem sui nos adhortatur.

I. PUNCTUM.

QUANTA esset magnitudo S. Pauli,
satis patet ex eius vita, rebusque ge-
stis, quæ ex Actibus Apostolorum, atque
ex ipsius Apostoli Epistolis colligun-
tur. Quia tamen non nisi sparsim & per partes il-
lic referuntur quæ sunt huius divini hominis il-
lustriora facta: si quis collectim ea desideret, a-
deat sanctum Joannem Chryostomum, quem
nobis divina providentia non minus submini-
stravit Pauli prædicatorem: quam Paulum, Chri-
sti præconem. Oportebat sanctum talem Apostolum
cui singularis hæc daretur Gratia, in gentibus e-
vangelizare investigabiles divitias Christi, & il-
luminare omnes quæ sit dispensatio Sacramenti
absconditi à seculis in Deo. Verum & oportebat
tale os aureum, quod singularem illam Aposto-
li gratiam nobis evidenter & dignius aperiret.

Et cum multa de Paulo Chryostomus, tum
illud insigne est & compendiosè eximium quod
ait, eum velut Paradysum spirituales, unde qua-
tuor fluvij gratiarum in universam emanent ge-
nus. Quatuor sunt scilicet præcipua capita quo-

gratiæ illæ omnes referuntur. Primum est divi-
na sapientia seu rerum divinarum scientia de qua
sic sanctus Chryostomus: Paulus, Archetypus
honorum cui omnem prædicationem, res orbes, my-
steria cuncta, universamque dispositionem Deo
concessit. Ipse caelum solem habens: iustitia, ipse ma-
re sapientia purissimum & profundissimum.

Secundum est, efficacia in dicendo, de qua sic
idem sanctus Doctor: Etenim homo ignobilis, ab-
jectus, & circumforaneus qui artem exercebat in
pellibus, in tantum virtute progressus est, ut vix tri-
ginta annorum spatio, Romanos & Persas, & Me-
dos & Indos & Scythas & Aethiopes, & Sauro-
matarum & Saracenos, & omnes profusus humanam
genus sub jugum miseret veritatis. Tertium est
eius sanctitas & virtutum omnium quantum-
cunque diversarum associatio. Paulus, inquit

idem Panegyctes, cum in terris esset: ubi Sere-
phim sunt, ibi conversabatur, proprio Christo assi-
stens quàm hastam & stipitatoris regi assistunt, qui
per eum iste aspectus huc illuc circumferant, illo ve-
rò nulla rerum specie motus, universam mentis a-
ciem ad regnum (Christum) tendit. Et rursum
Paulus omnium virtutum fuit arcus, adeo ut et-
iamsi quis totum contra eum, lustrorum chorum
sigillatim appondat, inveniat erutimam, virtutum
ponderibus à Pauli parte depressam.

Quantum denique est infatigabilitas quæ dâ
animi & corporis, dum per universas totius orbis
partes Christum annuntiat. Totus factus charitas,
inquit os aureum, sicut missum in ignem ferrum
totus igni efficitur, qui quasi communis totius
mundi esset Pater, ita amore hominum, ipsos eorum
imitabatur parentes, in dō cunctos pietate & solaci-
tudine superabat. Itemque alibi falsus: Sicut medi-
cus optime, & Pater communis, & curator ac tu-
tor, omnia agit, omnia curat, in pedimeta removeat
essendentes reprimat, ubiq; circumcurat. Neque enim
sicut si qui in prallo rem persequit, sed sicut si qui ad
paratam

Ephes. 3.

Hom. 1. de
laud. b.
Pauli.

Rom. 8.

Ibid.

Hom. 55.
in Matth.

In comm.
S. Pauli.

Hom. 21. in
1. Corinth.

paratam ac promptam venit victoriam, trophæa statuit, iustitiam destruens, deiciens Diaboli munitiones, & ministrorum machinationes, & uniuersum tandem orbem ad Christi exercitum ducit & neque parum respirat ab his ad illos, ab illis ad alios transiens quasi militum Dux quidam optimus asserens trophæa: imò singulis horum sola tunica indutus irrumpens in aciem, aduersariorumque ciuitates & tela, & lanceas & jacula, & omnia in suum ius cogens.

Ex quibus & aliis uberius pertractatis, unde hæc pauca decerpta sunt, euidenter patet quam vix aut ne vix quidem tanta magnitudo à nobis esset imitabilis: & tamen certa est veritas quæ modò proponitur expendenda, Quod vix est vltimus alius magis imitabilis quam magnus Paulus. Rationes multæ possent afferri, sed hæc imprimitis opportuna, quæ docet vix esse alium magis imitabilem quam eum qui suo exemplo maiorem facit spem in opus imitationis assequenda. Hoc est enim quod vel maxime nos deterret ab imitandis Sanctis, quod nobis persuadere non possumus posse nos eos imitari, quippe qui tam longè simus remoti ab eorum sanctitate; unde & quod illi sunt sanctiores, tantò minus id persuasum habemus, quam nobis ad tam difficilem persuasionem inducendam nihil poterat dici apertius, quam quod de certa spe dicitur quam qui de Sanctis certiores aut maiorem facit, is se magis imitabilem reddit. Quod certe patuit in S. Augustino cui dubitanti nùm posset casta sanctorum sequi vestigia, tum inquit ipse, Apparuit casta dignitas continentia, serena & non dissoluta hilaritas, honestè blandiens ut venirem neque dubitarem, & extendens ad me suscipiendum & amplectendum vias manus plenas gregibus honorum exemplorum. Et quæ plura pergit quibus se mirum in modum ait esse excitatum, quia sic in spem venerat propositæ ad imitandum virtutis facilius consequenda quam pararet.

Re vela Domino viam tuam, & spera in eo: & ipse faciet: & educet quasi lumen iustitiam tuam. In hoc vel maxime deficiis.

II. PUNCTUM.

SED vix vltimus est alius qui exemplo suo maiorem nobis faciat spem propositæ imitationis, seu ad imitandum virtutis assequenda, quam magnus Paulus.

Primo enim cum nos exhortatur ad imitationem sui, sicut ipse est imitator Christi, docet nos

euidentissimè non id à nobis imitandum queri quod ipse fecit: neque enim ipse sic Christum imitatus est, ut quæ omnia Christus gessit, Paulus gesserit. Nunquid Paulus crucifixus est? Sed suo modo Christum secutus est, faciendo & patiendo perfectè quæ Christus volebat ab ipso fieri & sustineri, sicut Christus suo modo illa passus erat quæ à Patre sibi erant ordinata ut pateretur. Vnusquisque inquit, proprium donum habet ex Deo: alius quidem sic, alius vero sic. Vnusquisque in qua vocatione vocatus est, in ea permanent. Vnusquisque in quo vocatus est, fratres, in hoc permaneat apud Deum. Tanti refert hoc temel probè intelligere, ut non semel sed iterum atque iterum repetat, se nolle à quoquam aliud quam quod est proprium suæ vocationi, suæ ætati, suis viribus, suo denique statui tum interno tum externo, tum animi, tum corporis & rerum etiam domesticarum. Unde illud ad rem nostram per opportunum sequitur, ut cum ad eum imitandum appellamur, ad illa tantum quæ sunt nostri officij provocemur, ut illa nempe diligenter exequamur in Christo, sicut ipse suo in ministerio gnauus & sedulus fuit. Vide, inquit, ministerium quod accepisti in Domino, ut illud impleas; Non mecum quod accepisti, sed illud tuum quod tibi à Domino datum est, sicut mihi meum, & cuius rationem reddes non mei ministerij, sicut nec ego tui. Nam unusquisque nostrum pro se rationem reddet Deo. Quid clarius? Quid iustius?

Atque ita, hoc aliud inferitur quod erat præcipuè demonstrandum, cum nempe non sit alia tibi proposita virtus Pauli ad imitandum, quam quæ tibi domestica est, tibi propria est, & tota tua, quid est quod deterearis? Quid est quod non speres? Quid est quod dubites vel affuturam gratiam, vel satis eam esse potentem ut tuo perinde fungaris munere, ac Paulus suo?

Quod si tamen adhuc hæres; si vel gratiæ vel tibi sic diffidis ut non putes unquam posse etiam in minimis quod Paulus in maximis potuit; quæso te, Paulum cogita, quis esset ante acceptam gratiam, quis qualivè factus sit post acceptam; & vide num ex istis, spes tam certa exerceatur, quanta esse potest cum Dei gratia ex cuiusvis exemplo. Quanta est enim distantia Sauli perfectantis Christum & Pauli Christum prædicantis, tanta est ratio seu rationis efficacitas ad demonstrandum, quid possit in nobis gratia, si velimus ei consentire; cum unius sit gratiæ opus, quodcunque illud est grande opus, quod Saulus persecutor, factus est Paulus prædicator. Proprietaria, Paulus inquit

In Conversione S. Pauli.

inquit S. Bernardus, conversionis ejus memoria frequentatur quod & ipsa quoque memorantibus usque inveniatur. In hac enim memoria & peccator spem veniæ concipit, & provocatur ad penitentiam; & qui jam peccasset, perfectæ conversionis accipit formam. Quis desperet ultra pro magnitudine ejuslibet criminis, quandoquidem Saulum audiat adhuc spirantem in nativitate & eadem in Discipulos Dominus, subito factum vas electionis! Quis dicat iniquitatis pondere pressus, assurgere jam ad studia meliora non valet, quando in ipsestinere quo sanguinem fusions Christianum, dixit toto corpore virtus afflabat, persecutor et crudelissimus in fidelissimum repente mutatus est. Predicatorem? Magnificè si quidem in hac una conversione, & misericordia magnitudo, & efficacia gratiæ commendatur.

Quod & ipse S. Apostolus sic agnoscebat, sicque omnibus notum volebat, ut omnes suo exemplo animaret ad illam spem quæ est vel maxime necessaria ad formandum imitandæ virtutis affectum: sic enim a. t. *Christus IESVS venit in hunc mundum peccatores salvos facere, quorum primus ego sum; sed idcirco misericordiam consecutus sum, ut in me primo est. n. dicit Christus IESVS omnem patientiam & informationem eorum, qui credituri sunt illi in vitam æternam. Quem in Apostoli locum sic præclare S. Anselmus, ex D. Augustino: S. Saulus sanatus est, ego quare despero? Si à tanto medico tam desperatum ager sanatus est, ego vulneribus meis illas manus non optabo? Ad illas manus non festinabo? Vt hoc dicerent homines idcirco factus est Saulus, de persecutore Apostolus, quia cum venit Medicus volens sibi famam comparare, infirmum quærit aliquem desperatum, & ipsum sanat: & si pauperimum inveniat, non ibi quærit mercedem, sed commendat artem: ita & Christus potentiam specialis medicina spiritalis sua ostendit in Saulo, ut omnes deinceps possent, eum sanare posse cum cunctis infirmitatibus omnium confugientium ad se. Tunc verò jam dubitare posses?*

Adde his verò quod non parum facit ad provocandam imitationem, non modò Paulus fuit qualem se dicit ante conversionem, blasphemus & contumeliosus: sed post suam etiam ad Christum vocationem, & post acceptam baptismi gratiam, sic internis & externis agitur est motibus, molestiis, angustiis & pressuris, ut vix ullus hominum se infirmum magis & oppressum sentiat quàm se hic passim proficitur Apostolus nempe ut omnes non solum verbo sed factò doceat in quo potissimum sita sit virtus hominis & operatio gratiæ; non in apathia, non in obrusis

sensibus, non in corporis aut animi ficta quadam vacuitate curarum & motuum: sed in pugna cum vitis, in certamine cum concupiscentia, in negando consensu naturæ provocanti ad peccatū. Videro, inquit, in me & tenio quidquid in aliis hominibus depravat apertè naturas, sed renitor, sed reluctor: cum Dei gratia per Jesum Christum. Sic pugno non quasi aerem verberans, sed castigo corpus meum, & in salutem redigo. In omnibus tribulationem patimur, sed non angustiatur: aporiamur sed non desistimur: persecutionem patimur, sed non derelinquimur; deiecitur sed non perimus: semper mortificationem IESU in corpore nostro circumferentes, ut & vita IESU manifestetur in corporibus nostris.

Quasi diceret, si qua mundi aut carnis vexatione vos agitat, & virtute propterea dimoveri putatis, putate & certò credite nos eadè prolixè vexari molestia, cum interna tum externa: nec tamen divino freti subsidio, virtutem abdicamus sed potius in illa & cum illa magis subsistimus: quæcunq; virtutis impedimenta vos habere cõclamatis, hæc & Paulus habet: quæcunq; verò Paulus habet virtutis & gratiæ necessaria subsidia, vos habetis. Unde & concludit; *Has ergo habentes promissiones charissimi, mundemus nos ab omni inquinamento carnis & spiritus, perfectentes sanctificationem in timore Dei. CAPITATE NOS. Neminem læsumus neminem corrupimus, neminem circumvenimus. Id est, ut exponit S. Thomas, capite nos in exemplum servandæ simul charitatis & justitiæ. Si naturæ depravatiæ motum effem secutus, læsissem eos certè qui me innocentè prius læterant; sed divina juvante gratia neminem læsumus aut ulla in re offendimus. Sic agite, sic naturæ resistite, sic gratiæ cooperamini. Quæ & didicistis, & accepistis, & audistis, & vidistis in me, hoc agite, & Deus pax erit vobiscum. Quando scilicet, vos a me imitando non exultabitis quasi alius essem à vobis, quod falsum est, & quod si prætenditis, Deus pacis non erit vobiscum, quia non est cum mendacis & falsitate. Quamobrem, inquit, ESTOTE SICUT EGO, QUIA ET EGO SICUT VOS. Estote sicut ego, patientes, mansueti & humiles; quia & ego sum sicut vos intus in animo, & extra in mundo, afflictus, agitatus & commotus. Sic tribulamur pro vestra exhortatione & salute quæ operatur eandem tolerantiam passionum quæ & nos patimur. Id est, vobiscum mala patior, ut vos mecum mala bene pati discatis.*

Ad Paulum in celo jam IESUM conspicit, & in terra

1. Tim. 1.

Rom. 7.

1. Cor. 9.

2. Cor. 4.

2. Cor. 7.

Phil. 4.

Gal. 4.

L. 19. M. r.
6. 5. & 6.

va adhuc hominem fugis, nempe gentis Aretæ regem, in paradysum duceri, secreta Dei verba agnosce, & adhuc à Satana Angelo tentari. Unde sic foris ut ad calcestris rapiarum: unde sic in firmis, ut in terra hominem fugias, & adhuc à Satana Angelo ad versa tolere: Sic S. Papa Gregorius, qui & sibi fusè respondet id ita divinitus factum, ad augendam virtutem Apostoli, & ad ejus virtutis exemplum facilius exponendum.

III. PUNCTUM.

LICET ergo Pauli magnitudo vix sit imitabilis; vix tamen alius est magis imitabilis, quam magnus Paulus. Non enim invitatis ad eius imitandam magnitudinē, sicut neq. ad ejus officij Apostolici sublimitatem: sed tamen invitatis ad illum imitandum, ut sicut ille humilis fuit & patiens atque omni virtute commendabilem se suo in illo Apostolico munere præstitit, ita tu in tuo, & ne forte dicas te non posse quod debes, idcirco ille tibi proponitur qui minus quam tu poterat, nisi adjutus fuisset ab illa gratia quæ sibi tā præsto est ad obeundum munus tuum quam ad suū: illi affuit perficiendum. Gratia Dei sum id quod sū, inquit ille, & gratia ejus in me va: va non fuit. Atque ut ij simus etiam qui esse debemus. Adjū-

2. Cor. 15.

Die 2. Julij

IN FESTO VISITATIONIS
BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

Exurgens Maria, abiit in montana cum festinatione in civitatem Iuda. Et intravit in domum Zachariæ, & salutavit Elizabeth. Luc. 1.

VERITAS PRACTICA.

Divinæ visitationes raro conveniunt cum humanis, nisi hæc rare sint,

RATIO EST, Quia humana illa visitationes quælibet citroque dantur & accipiuntur, nisi sint rare, sunt nimis familiares, nimis libera & effusa.

Ita divina visitationes raro conveniunt cum illis visitationibus quæ sunt nimis familiares, nimis libera & effusa.

Ergo raro conveniunt divina cum humanis, nisi hæc rare sint. Quia certè ratio multum valere debet ad coercendam liberiore illam licentiam, quàm multi etiam Religiosi sunt frequentiores

vantes, inquit, exhortamur, ne in vacuum gratiam Dei recipiatis.

Totum est in illo gratiæ fidei usu: unde apud S. Chrysostomus. Quid sit homo, & quanta natura nostra nobilitas, quantaq. capax virtutis, in Paulo videmus, qui vita sua docet quod inter Angelos hominesq. non grande sit medium, si tamē nos ipsos diligenter excolamus. Non enim aliam ille est fortis naturam, nec dissimilem nactus animam, neq. alterum habitans mundum; sed in eadem terra, sub eadem etiam legibus nutritus & moribus.

Ad hæc quid animi? Quid virtutis? Quid melioris vita? Quid perfectioris sanctimonæ? Nihilne tali exemplo movereris? An te adhuc posse negabis quod debes facere, aut refugies velle quod possis? Nihilne Sancto deferes? Nihil ejus dictis? Nihil ejus exemplis? Audi saltem illum: *Timo ne forte sine causa laboraverim in te.* Quid respondes? Potestne solo silentio tantum probum conquire?

Vide in 2. parte, Feria 4. Cinerum, ubi hæc proponitur veritas:

Non quidquid Christus egit, sed quomodo.

Et Feria 3. Hebdom. 1. in Quadragesima, ubi de internis Christi doloribus.

in visitando, si que divini privantur visitationibus & gratis; Quod est valde deplorandum.

I. PUNCTUM.

CUM ex Angelo nuntiante sibi divinum Verbum incarnandum, didicisset Beatæ Virgo cognatam suam Elizabeth concepit filium tenectur e tua: statim atq. discessit Angelus, cognovit divinæ voluntatis esse, ut gravidam illam suam cognatam, ipsa etiam Verbo divino foeta visita ei, & coleret: tum illi d paruit, sive ut sic volenti Deo tantum obsequeretur, sive ut officium suum Elizabethæ deferret, sive ut mutuo divina in se collata benefici-